

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музикознавства та хорового мистецтва

Затверджено

На засіданні кафедри музикознавства та
хорового мистецтва
факультету культури і мистецтв
(протокол № 18 від. “ 25 ”червня 2020 р.)

Завідувач кафедри _____

Силабус з навчальної дисципліни
«Історія музичної культури слов'янських країн»,
що викладається в межах ОПП (ОПН) музикознавство
другого (магістерського рівня) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності Музичне мистецтво

Львів 2020

**Силабус курсу «Історія музичної культури слов'янських країн»
2019–2020 навчального року**

Назва курсу	Історія музичної культури слов'янських країн
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра музикознавства та хорового мистецтва
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культура і мистецтво, 025 Музичне мистецтво
Викладачі курсу	Салдан Світлана Олександрівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та хорового мистецтва
Контактна інформація викладачів	http://kultart.lnu.edu.ua/employee/saldan-svitlana-oleksandrivna , svitlana.saldan@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	Для прикладу: щовівторка, 10.10-11.30 год. (вул. Валова, 18, ауд. 14) Також можливі он-лайн консультації. Для цього слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	http://kultart.lnu.edu.ua/course/istoriia-muzychnoi-kul-tury-slov-ians-kykh-krain
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб студент засвоїв провідні музичні жанри, форми, напрямки і стилі музики слов'янських країн, грамотно володів науково-обґрунтованими критеріями оцінки нових або маловідомих музичних творів. Ознайомився зі специфікою розвитку музичного мистецтва слов'янських країн; історичними шляхами розвитку різножанрової музики, музичним матеріалом. Тому у курсі представлено як огляд основних жанрово-стильових моделей музичної культури країн, так і широкий спектр музичних творів, які потрібні для фахового з'ясування їхніх характерних рис і ролі регіональних музичних культур у контексті загальноєвропейського мистецтва.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Історія музичної культури слов'янських країн» є нормативною дисципліною зі спеціальності 025 Музичне мистецтво, яка викладається на протязі 1 семестру в обсязі 6 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Історія музичної культури слов'янських країн» є ознайомити студентів з специфікою розвитку музичного мистецтва слов'янських країн від формування початкових історичних етапів – до теперішнього часу. Цілі вивчення дисципліни сприяти удосконаленню фахової підготовки майбутніх магістрів науковців, музикантів-педагогів, які добре знають музичну класику та народну творчість слов'янських народів й уміють самостійно орієнтуватися в проблемах музичного мистецтва та усвідомлюють перспективи його розвитку.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: Гордина Е. Композитори Югославиї / Е. Гордина. В кн. Музыка XX века. Ч.2. К. 5 А. – М., 1987. – С. 203-239. Гошовский В. У истоков народной музыки славян / В. Гошовский. – М., 1971. – 316 с. Грубер Р. Всеобщая история музыки. Ч.1 / Р. Грубер. – М., 1965. – 484 с. Друскин М. История зарубежной музыки. Вып. 4 / М. Друскин. – М.,

1980. – 527 с.

Костенко Л. Гуманітарна аура нації, або Дефект головного дзеркала / Л.

Костенко. – Л.: Видавничий центр ЛНГУ ім. І.Франка, 2001. – 52 с.

Мартынов И. Бедржих Сметана / И. Мартынов. – М., 1963. – 494 с.

Неедлы З. Избранные труды / З. Неедлы. – М., 1960. – 519 с.

Неедлы З. Статьи об искусстве и литературе . Л., 1960. 631 с.

Розеншильд К. История зарубежной музыки. – Вып 1.М.,1978. – 542 с.

Сокальський П. Вибрані статті та рецензії / П. Сокальський. – К., 1977. – 172 с.

Сорокер Я. Українська пісенність у музиці класиків / Я Сорокер. – Вінниця: Нова книга, 2012. – 184 с.

Додаткова література:

Бэлза И. История польской музыкальной культуры : в 3-х т. / И. Бэлза. – М., 1954, 1957, 1972.

Бэлза И. История чешской музыкальной культуры: в 2-х т. / И. Бэлза. – М., 1959-1972. – 462 с.

Грубер Р. История музыкальной культуры. Т. II, Ч.2 / Р. Грубер. – М., 1959. – 491 с.

Грубер Р. Всеобщая история музыки. Ч.1 / Р. Грубер. – М., 1965. – 484 с.

Дідич Г.С. Історія західноєвропейської музики. Ч.І. / Г.С. Дідич. – Кіровоград, 2005. – 226.

Егорова В. В мире современной сербской музыки / В. Егорова. – М. : Композитор, 1999. –184 с.

Костенко Л. Гуманітарна аура нації, або Дефект головного дзеркала / Л. Костенко. – Л.: Видавничий центр ЛНГУ ім. І. Франка, 2001. – 52 с.

Крунтяева Т.С. Бедржих Сметана. 1824 – 1884. Краткий очерк жизни и творчества / Т. С. Крунтяева. – Л.: Музыка, 1976. — 88 с.

Мартынов И. Бедржих Сметана / И. Мартынов. – М., 1963. – 494 с. 16.

Неедлы З. Избранные труды / З. Неедлы. – М., 1960. – 519 с.

Одоевский В.Ф. Музыкально-литературное наследие / В. Одоевский. – М., 1956. – 729 с.

Розеншильд К. История зарубежной музыки. – Вып 1 / К. Розеншильд. – М.,1978. – 542 с.

Салдан С. “Вибрані фортепіанні твори українських композиторів ХХ століття для дітей” : Навчально-методичний посібник / С.Салдан. – Львів, Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 146 с.

Серов А.Н. Избранные статьи. Т. I / А. Серов. – М.-Л., 1950. – 628 с.

Сокальський П. Вибрані статті та рецензії / П. Сокальський. – К., 1977. – 172 с.

Христов Д., Теоретические основы болгарской народной музыки, М., 1959 (на обл. 1960);

Музичне слов'язознавство у контексті становлення наукового

	<p>підходу</p> <p>до вивчення історії музики / І. С. Шатковська // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : Педагогіка і психологія. - 2015. - Вип. 44. - С. 365-369. - Режим доступу:</p> <p>http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzvdpu_pp_2015_44_85</p> <p>Інтернет-джерела. http://library.vspu.net/bitstream/handle/123456789/1441</p>
Тривалість курсу	180 год.
Обсяг курсу	64 годин аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 32 годин практичних занять та 116 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде знати: роль і значення суспільно-історичних етапів розвитку музичної культури слов'янських країн; специфіку розвитку напрямків та стильові тенденції розвитку музичного мистецтва, його жанрове розмаїття; музичний матеріал з курсу.</p> <p>Вміти: визначати роль професійних музикантів та народних виконавців у розвитку культури регіонів; давати порівняльну характеристику музики різних народів в контексті міжпредметних зв'язків; застосовувати теоретичні знання у виконавській практиці; аналізувати дослідницькі концепції провідних учених; самостійно опрацьовувати окремі теми з курсу; виконувати музичні твори з курсу (інструментальне виконання уривку, спів у супроводі інструмента або без); підготувати художньо-педагогічний аналіз музичного твору.</p>
Ключові слова	Музичний твір, слов'янська музика, жанр, стиль, звук, ритм., мелодія, музична культура
Формат курсу	Очний.
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	<p>ТЕМА 1. Огляд основних наукових джерел, присвячених музичній культурі слов'янських країн</p> <p>Тема 2. Розквіт класичного музичного мистецтва слов'ян у в 30-40-х рр. XIX ст.</p> <p>Тема 3. Музична культура Польщі</p> <p>Тема 4. Музичне мистецтво Словаччини, Чехії</p> <p>Тема 5. Становлення російської музичної культури</p> <p>Тема 6. Музична культура слов. народів балканських країн</p> <p>Тема 7. Музичне мистецтво Білорусі</p> <p>Тема 8. Музичне мистецтво Болгарії</p>
Підсумковий контроль, форма	іспит в кінці семестру, усний
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з гуманітарних дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату музикознавства.
Навчальні методи та техніки, які будуть	Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти, тьюторство, студентська розробка і постава інтермедійних

використовуватися під час викладання курсу	сценки), дискусія
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні: 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30; • модулі: 20 семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20; • залік: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність0 посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до іспиту.	<ol style="list-style-type: none"> 1.Українські дослідники слов'янської музики 2. Мультикультуралізм як світоглядний проект підтримки розмаїття культур. 3.Етнічний ренесанс у слов'янській культурі : сучасний вимір. 4. Ідея слов'янської спільності в ідеологемі словацького національного Пробудження 5. Розквіт класичного музичного мистецтва слов'ян у в 30-40-х рр. XIX ст. 7. Формування національних музичних композиторських шкіл. 8. Етапи становлення музичних шкіл слов'янських країн. 9.Музична культура Польщі

	<p>10. Музична культура Білорусі 11. Розвиток музичної культури Росії 12. Розвиток музичної культури Чехії 13. Розвиток музичної культури Словаччини 14. Музична культура Сербії. 15. Музична культура Хорватії 16. Музична культура Боснії й Герцоговини 17. Музична культура Македонії 18. Музична культура Словенії. 20. Музична культура Чорногорії 21. Музична культура Хорватії. 22. Період Ренесансу у музичній культурі слов'янських країн. 23. Сучасна академічна музика слов'янських балканських країн. 24. Естрадна популярна музика Польщі, Болгарії, Білорусі, Росії. 25. Сучасна академічна музика Польщі, Болгарії, Білорусі, Росії.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) (лекція, самостій- на, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконан ня
1. /03.09. 2019/ 2 год.	<p>ТЕМА 1. Огляд основних наукових джерел, присвячених музичній культурі слов'янських країн.</p> <p>1. Огляд музикознавчих праць З. Неєдли, А. Гозенпуда, І. Белзи, Р. Грубера, К. Розеншильда, М. Друскіна, В. Гошовського. 2. Огляд інтернет джерел</p> <p>http://www.ruthenia.ru/logos/number/2000_5_6/2000_5-6_01.htm.</p> <p>http://www.krugosvet.r</p>	лекція	<p>Малахов В. Культурный плюрализм versus мультикультурализм / Владимир Малахов. – Режим доступу до ресурсу: http://www.ruthenia.ru/logos/number/2000_5_6/2000_5-6_01.htm.</p> <p>Ширіна О.О. До питання про концептуальні підходи до полікультурної освіти // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школі. – 2010. – вип. 10 (іст. пед). – С. 217–225. Сміт Ентоні Д. Національна</p>		

	u/articles/119/1011930/1011930a1.htm		<p>ідентичність / Пер. з англійської П. Таращука. – К.: Основи, 1994. – 224</p> <p>Кон И. Идентичность // http://www.krugosvet.ru/articles/119/1011930/1011930a1.htm</p> <p>Удод О. Актуальні проблеми сучасної історичної освіти: гармонія чи компроміс між наукою та історичною пам'яттю // Історія і суспільствознавство в школах України: теорія та методика навчання. – 2011. – №8. – С.34</p> <p>Шатковська І.С. Музичне слов'янознавство у контексті становлення наукового підходу до вивчення історії музики</p> <p>Матеріали Шостої Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених та студентів «Слов'янське музичне мистецтво у контексті європейської культури» 25-26 листопада 2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:</p> <p>http://library.vspu.net/bitstream/handle/123456789/1441.</p>		
2.	Аналіз основних наукових джерел	Практичне заняття			
/07.09/2019/2 год.					
3.	ТЕМА II. Розквіт класичного музичного мистецтва слов'ян у в 30-40-х рр. XIX ст.	лекція	<p>Тернер Б. Культура постмодерну сучасні громадяни / Брайєн Тернер // Умови громадянства : зб. ст. / за ред. Барта Ван Стінбергена ; пер. з англ., передм. та прим.</p>	Вивчення практичного досвіду львівських музикознавців	20.09.2019–19.11.2019
/10.09/2019/2 год..	1. Міжслов'янські культурні зв'язки.				

	2.Творчість представників Болгарії, Польщі, Чехії на розвиток національних європейських музичних шкіл.		О. О. Іваненко ; Український центр духовної культури. – К. : [б. в.], 2005. – С. 230–250 Криль М.М. Українсько-чешко-словацкие общественные и культурные связи 20–60-х годов XIX в. Диссертация на соискание ученой степени к.и.н. — Львов, 1985. — С. 32.		
4. 14.09. 2020/ 2год.	Підготувати графічне зображення /таблицю/ перших згадок про музичну культуру слов. країн. Окреслити творчі біографії композиторів.	Практичне заняття			
5. /17.09 21.09 24.09 2019/ 5год.	ТЕМА III. Музична культура Польщі 1.Становлення польської музичної культури. 2.Народна музика Польщі. 3. Дошопенівська епоха 4.Польська музична романтична школа. 5. Сучасна польська академічна музика.		10. Ігнатов В. Етнонаціональні традиції та новації // Життя етносу: соціокультурні нариси / Б. Попов (кер.авт.колективу), В. Ігнатов, М. Степико та ін. Київ: Либідь, 1997. - 240 с. Борисенко В. Традиції і життєдіяльність етносу. / Борисенко В. - К.: Унісерв, 2000. - 191 с.	Аналіз музичних творів польських композиторів	
6. /24.09. 28.09 01.10 2020/ 5год.	Підготувати доповідь про творчі здобутки композиторів дошопенівського періоду. Охарактеризувати творчість Ф.Шопена та С.Монюшка.	Практичне заняття	Ігнатов В. Феномен етнічного ренесансу // Етнос і соціум. АН України; Ін-т філософії. Автори: Б.В. Попов, В.А. Піддубний, Л.Є. Шкляр, С.І. Здіорук та ін. □ Київ: Наукова думка, 1993. - 172 с.		
7. /01.10. 05.10 08.10 2020/	ТЕМА IV. Музичне мистецтво Словаччини та Чехії 1.Перші згадки про словацьку музику.	лекція	Лук'янець В.С. Філософський постмодерн. / Лук'янець В.С., Соболь О.М. – К.: Абрис, 1998. - 352 с. -	Спомени за великия български оперен	

5год.	2.Найдавніші словацькі музиканти. 3.Ідея слов'янської спільності в ідеологемі словацького національного Пробудження/ 4.Класичний період. 5. Романтичний період		С. 252. Мартынов И. Бедржих Сметана / И. Мартынов. – М., 1963. – 494 с. Сюта Б. Глобалізаційні процеси як чинник периферизації музичної культури слов'янських народів / Сюта Б. // Агора. Подолання розбіжностей - розвиток особливостей. Випуск 4. - К.: Стилос, 2006. - 200 с.	пеvec Николай Гяуров [Электронн ый ресурс]. – Режим доступа : http://www. obektiv.info /?cat=9&art icle=3438] Б.Сметани та А.Дворжак а	
8. /08.10. 12.10 15.10 2020/ 5год.	Охарактеризувати основні засади словацької та чеської музики, шляхом відображення періодизації розвитку.	Практичне заняття			
9. /15.10. 19.10 2020/ 3год.	Тема V. Становлення російської музичної культури 1.Огляд стану музичної культури до 19 ст. 2.Панорамний огляд муз. Культури 19-20 ст. 3.Сучасна академічна російська музика. 4.Популярна естрадна музика.	лекція	Табачковський В. Гуманізм та проблема діалогу культур // Філософська думка. 2001. - № 1. - С. 6□25. – Бібліограф.: с. 25. Kovbč Dušan Dějiny Slovenska. — Praha: Nakladatelstvн Lidovй noviny, 1998. — 401 s.		
10. /19.10. 22.10 2020/ 3год.	Охарактеризувати творчість найяскравіших російських композиторів, згідно історичних епох.	Практичне заняття			
11. /22.10 26.10 29.10. 2020/	Тема VI. Музична культура слов. народів балканських країн	лекція	Малый Я. Воспоминания и заметки старого чешского патриота // Славянский		

5год.	Народна та сучасна музика балканських країн 1.Музична культура Хорватії та Сербії. 2. Музичне мистецтво Чорногорії та Словенії. 3.Розвиток музичного мистецтва Боснії та Герцоговини.		ежегодник. — Киев, 1877. — Год 2, — С. 40. Pišut, M. Die Slowaken und die Idee der slawischen Wechselseitigkeit in den Zwanziger — und Dreissigerjahren des 19. Jahrhunderts / L'udovnt Štър und die slawische Wechselseitigkeit. Hg. L'. Holotnk. — Bratislava, 1969. — S. 11–26		
12. /29.10. 02.11 05.11 2019/ 5год.	Охарактеризувати особливості національних ознак у музиці зазначених країн.	Практичне заняття			
14. /05.11. 09.11 12.11 2020/ 5год.	ТЕМА VII. Музичне мистецтво Білорусі 1.Узагальнена характеристика білоруської давньої музики. 2.Впливи сусідніх держав на музичне мистецтво білорусів. 3. Музичне мистецтво 19-20 ст.		Сюта Б. Глобалізаційні процеси як чинник периферизації музичної культури слов'янських народів / Сюта Б. // Агора. Подолання розбіжностей - розвиток особливостей. Випуск 4. - К.: Стилос, 2006. - 200 с. Бэлза И. История польской музыкальной культуры : в 3-х т. / И. Бэлза. – М., 1954, 1957, 1972. Бэлза И. О славянской музыке : избранные работы / И. Бэлза. – М.,1963. – 463 с.		
15. /12.11. 16.11 19.11 2020/ 5год.	Охарактеризувати особливості національних ознак у композиторській творчості композиторів Білорусі.	Практичне заняття			
16. /19.11. 23.11 04.12 2020/ 5год.	ТЕМА VIII. Музичне мистецтво Болгарії 1.Релігійна та світська музика давньої Болгарії. 2.Становлення		Сюта Б. Глобалізаційні процеси як чинник периферизації музичної культури слов'янських народів / Сюта Б. // Агора. Подолання розбіжностей - розвиток	Анализ праці «Спомени за великия български оперен певец	

	<p>професійної школи. 3.Музична культура на сучасному етапі</p>		<p>особливостей. Випуск 4. - К.: Стилос, 2006. - 200 с. Мдзівані Т. Г., Сергієнка Р. І. Кампазітары Беларусі. — Мн. : Беларусь, 1997. — 400 с Мажэйка З. Я. Народная музыка / З. Я. Мажэйка, І. Д. Назіна // Этнаграфія беларусаў: Энцыкл. — Мінск: БелСЭ, 1989. — С. 346—347. http://dzvinkaxxv.narod.ru/bud-skopn.htm</p>	<p>Николай Гяуров»</p>	
<p>17. /10.12 15.12 21.12 2020/ 5год.</p>	<p>Дати узагальнену характеристику болгарської давньої музики. Охарактеризувати вплив сусідніх держав на музичне мистецтво болгар. Підготувати доповіді про творчість сучасних болгарських композиторів.</p>	<p>Практичне заняття</p>			